

Link til oppgaven finner dere [her](#)

Master's thesis

Frederik A. Jomaas and Phillip B. Myhre

Leading a sustainable transformation of an entire industry

Master's thesis in Engineering & ICT
Supervisor: Nora Johanne Klungseth
June 2024

NTNU
Norwegian University of Science and Technology
Faculty of Engineering
Department of Mechanical and Industrial Engineering

 NTNU
Norwegian University of
Science and Technology

Sprint x DYNACAP

Hvordan lede en bærekraftig transformasjon av en hel bransje?

Frederik A. Jomaas og Phillip B. Myhre

 NTNU

Vi ønsket å finne ut av hvordan servicebransjen kan bli en bærekraftig, klimaklar bransje med DI som caseorganisasjon

Dette innebar å utforske tre spørsmål

1

Hva er drivkreftene og hindringene for bærekraftige transformasjoner?

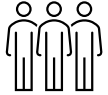
2

Hvilke faktorer er essensielle for å lykkes med transformasjoner?

3

Hvor ligger servicebransjens muligheter i å transformere?

Opplæring og samarbeid, digitalisering og ledelse ble identifisert som sentrale momenter for å utvikle en bransje i bærekraftig retning

Opplæring og samarbeid

Fokus på opplæring og samarbeid er essensielt for å sikre en bærekraftig utvikling i bransjen:

1. NHO kan tilrettelegge for å øke kompetansen i meldemorganisasjonene
2. Tilrettelegge for samarbeid innad i bransjen og på tvers av sektorer
3. Dele læring og prosjekter fra andre organisasjoner/land gjennom samarbeid med de. F. eks. Danmark og DI

Digitalisering

Det er en enorm teknologisk utvikling som er sentralt å ta del i og utnytte for å utvikle bransjen på en bærekraftig måte:

1. NHO kan hjelpe bedriftene med digitalisering gjennom å tilby opplæring i digitale verktøy
2. Lage produkter/tjenester som hjelper bransjen. F. eks. klimaklar service organisasjon

Endrings- og prosjektledelse

Naturen til bærekraftige transformasjoner omhandler store endringer. For å håndtere disse endringene effektivt kreves god prosjekt- og endringsledelse:

1. NHO kan iverksette nødvendige prosjekter
2. NHO kan trekke på ekspertise innad i organisasjonen og fra andre samarbeidspartnere for å tilrettelegge

Agenda

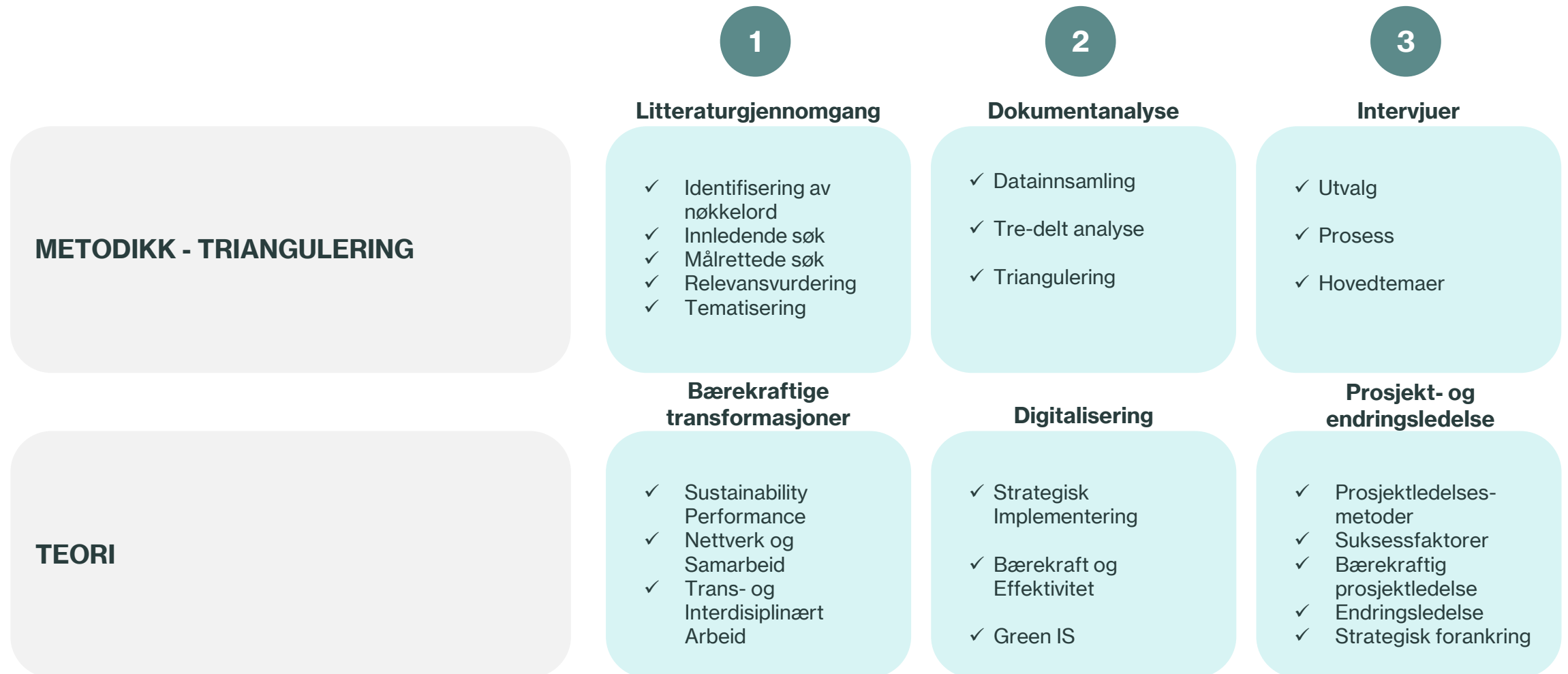
1. Bakgrunn
2. Metodikk og teori
3. Funn og anbefalinger
4. Hvorfor kan funnene anvendes utover servicebransjen?

En bærekraftig transformasjon er viktig av flere grunner og har tydelig potensiale innen servicebransjen

NHO SH må tilrettelegge for at medlemsbedriftene kan ta del i den bærekraftige utviklingen

Triangulering og spesifikk teori innen bærekraft, endring og teknologi har lagt grunnlaget for oppgaven

Følgende drivkrefter, barrierer og suksessfaktorer er fremtredende i en bærekraftig transformasjon av servicebransjen

Drivkrefter

Kundebevissthet
Myndighetskrav
Digitalisering

Barrierer

- Økonomiske barrierer
- Flaskehals på ledernivå
- Lav-margin industri
- Motstand mot endring
- Teknologiske begrensninger
- Manglende standardisering

Suksessfaktorer

På bakgrunn av funnene er utdanning, digitalisering, reguleringer og prosjekter anbefalt som fokusområder i transformasjonen

Utdanning

- ✓ Opplæringsprogrammer
- ✓ Kunnskapsdeling
- ✓ Ekspertstøtte

Digitalisering

- ✓ Digitale verktøy som Klimakompasset
- ✓ Sandbox-miljøer for teknologi testing
- ✓ Veiledning og kursing på teknologi

Reguleringer

- ✓ Krav til offentlige anbud
- ✓ Industri standarder
- ✓ Grønne lover

Prosjekter

- ✓ "Klimaklar Serviceorganisasjon"-prosjektet
- ✓ Sosial Bærekraft
- ✓ Fiansiering for bærekraftige initiativer

Det kreves fokus og initiativ på alle områdene i kombinasjon for å transformere mest mulig effektivt

Ytterligere anbefalinger knyttet til NHO SH

Økt fokus på bærekraft i ledelsen

- Aktivt integrere bærekraftsmål i kjernevirksomheten

Samarbeid med myndigheter om strengere regelverk

- Sikre at ny politikk støtter miljøvennlig praksis, og press på for at krav til bærekraft prioriteres i offentlige anskaffelser

Utforske ESG-klar servicevirksomhet

- Ta utgangspunkt i DI sitt pågående prosjekt og dra nytte av det for å implementere lignende i Norge. ESG kravene er neste på agendaen

Fasilitere interne nettverk for bærekraft

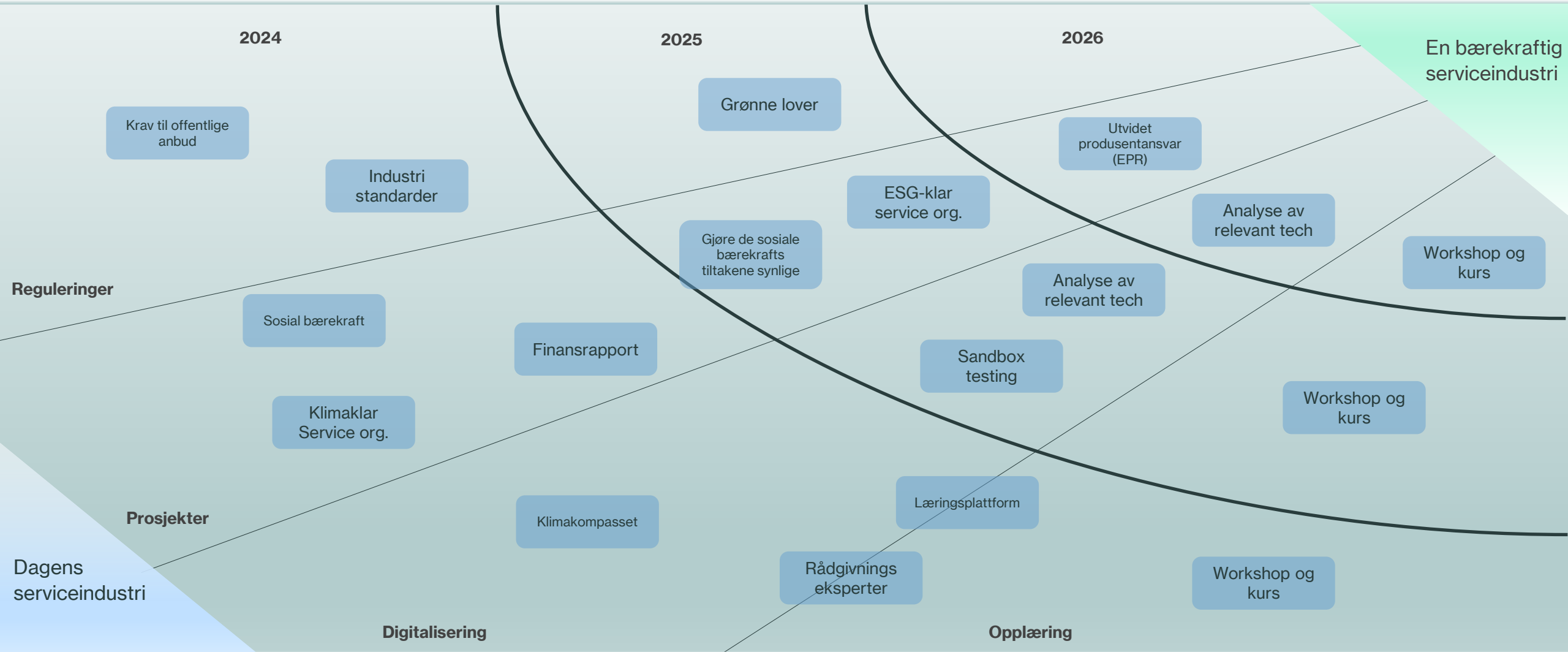
- Opprette nettverk og forum for deling av beste praksis, hvor medlemsbedrifter kan lære av hverandre

Finansiell støtte til SMBer

- Støtt SMBer med finansieringsmuligheter, slik at de kan innføre bærekraftige tiltak uten å møte store økonomiske hindringer

Veikartet gir NHO SH en tydelig anbefaling av veien videre mot en bærekraftig serviceindustri

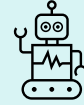
Anbefalingene er anvendbare til andre bransjer fordi forskningen har fulgt en helhetlig tilnærming med generelle fokusområder

Helhetlig tilnærming til bærekraft

Regulatorisk press og markedskrav

Digitalisering og teknologi som katalysatorer for bærekraft

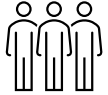
Prosjekt- og endringsledelse som sentrale elementer

Lærdom fra suksessfulle casestudier i Danmark

NHO SH burde dele funnene med andre bransjeorganisasjoner for å oppfordre til videre læring gjennom samarbeid

Opplæring og samarbeid, digitalisering og ledelse ble identifisert som sentrale momenter for å utvikle en bransje i bærekraftig retning

Opplæring og samarbeid

Fokus på opplæring og samarbeid er essensielt for å sikre en bærekraftig utvikling i bransjen:

1. NHO kan tilrettelegge for å øke kompetansen i meldemorganisasjonene
2. Tilrettelegge for samarbeid innad i bransjen og på tvers av sektorer
3. Dele læring og prosjekter fra andre organisasjoner/land gjennom samarbeid med de, f eks Danmark og DI

Digitalisering

Det er en enorm teknologisk utvikling som er sentralt å ta del i og utnytte for å utvikle bransjen på en bærekraftig måte:

1. NHO kan hjelpe bedriftene med digitalisering gjennom å tilby opplæring i digitale verktøy
2. Lage produkter/tjenester som hjelper bransjen. F eks klimaklar service organisasjon

Endrings- og prosjektledelse

Naturen til bærekraftige transformasjoner omhandler store endringer. For å håndtere disse endringene effektivt kreves god prosjekt- og endringsledelse:

1. NHO kan iverksette nødvendige prosjekter
2. NHO kan trekke på ekspertise innad i organisasjonen og fra andre samarbeidspartnere for å tilrettelegge

Q&A

- 15 min til eventuelle spørgsmål dere måtte ha

DI prosjekter som kan være interessante for NHO

Climate-Ready Service Organization

Et initiativ som hjelper bedrifter med klimaregnskap og rapportering av CO₂-utslipp. Dette prosjektet ble opprettet som svar på etterspørsel fra kunder som ønsket bedre oversikt over utslipp, og kan være nyttig for NHO å vurdere som et verktøy for norske bedrifter.

ESG-Ready Service Organization

Dette prosjektet bygger videre på Climate-Ready og forbereder bedrifter på kommende ESG-krav og rapportering. DI utvikler materialitetsanalyser for ulike bransjer i tjenestesektoren, og dette kan være en modell for NHO for å støtte norske selskaper i å oppfylle ESG-krav.

Partnerskap og nettverk

DI bruker tett samarbeid med medlemsbedrifter som ambassadører i sine prosjekter for å tilpasse initiativene til bedriftenes behov og sikre relevant tilbakemelding. Dette kan være en nyttig tilnærming for NHO ved å inkludere norske bedrifter i utviklingen av bærekraftige tiltak.

Klimapartnere

Et nettverk som legger til rette for kunnskapsdeling og deling av tiltak mellom bedrifter, og som støtter grønn omstilling i det danske næringslivet. NHO kan vurdere lignende nettverksbygging for å akselerere bærekraftige endringer i norsk tjenestesektor.

Klimadashboard

Et digitalt verktøy som benytter sensorer og data for å overvåke ressurser og utslipp i sanntid, blant annet for renhold og kantinedrift. Dette verktøyet gir bedre innsikt i ressursforbruk og kan redusere avfall. Et lignende verktøy kan hjelpe norske bedrifter

Læringsunivers

En opplæringsplattform som tilbyr kurs og beste praksis innen ulike tjenester som sikkerhet og vaskeri, med mål om kompetanseutvikling og styrking av arbeidskraften innen tjenestesektoren(DI_prosjekter).

Finansiell støtte til grønn omstilling

DI tilbyr økonomisk støtte og rådgivning for små og mellomstore bedrifter (SMB) som vil investere i bærekraftige tiltak, med tilskudd opp til 60 000 DKK for opplæring innen bærekraft(DI_prosjekter).

Fremgangsmåte -

METODIKK - TRIANGULERING

1

Litteraturgjennomgang

- ✓ **Identifisering av nøkkelord:** Valgte relevante nøkkelord for forskningsfokuset og rangerte disse etter relevans (f.eks. «bærekraftig transformasjon», «serviceledelse»).
- ✓ **Inledende søk:** Et bredt søk i Scopus etter «Sustainable transformations AND Service management» ga et stort antall treff. Brukte deretter filtre (publikasjonsdato, språk, fagområder) for å snevre inn søket.
- ✓ **Målrrettede søk:** Utførte spesifikke søk på temaer som «Endringsledelse og Prosjektledelse», «EU-regulering», og «Konføderasjoner», basert på gjenværende nøkkelord.
- ✓ **Relevansvurdering:** Vurderte relevans gjennom titler, sammendrag og i enkelte tilfeller konklusjoner for å sikre de mest relevante artiklene.
- ✓ **Tematisering:** Sorterte artikler etter temaer for å bygge teorikapittelet.

2

Dokumentanalyse

- ✓ **Datainnsamling:** Identifiserte og samlet dokumenter fra EU-regelverk, NHO og DI som er relevante for bærekraft og serviceindustrien.
- ✓ **Tre-delt analyse:** Delte analysen inn i EU-regelverk, NHOs bærekraftinitiativer og DIs praksis, for å kartlegge hvordan hver institusjon støtter bærekraft i serviceindustrien.
- ✓ **Triangulering:** Sammenlignet data på tvers av kilder (NHO, DI og EU) for å verifisere funn og sikre troverdighet.

3

Intervjuer

- ✓ **Utvalg:** Fikk 18 relevante intervjuobjekter fra Norge og Danmark der samarbeid med veileder og Jorulf gjorde at vi kom i kontakt med de riktige menneskene.
- ✓ **Prosess:** Flexibilitet ble vektlagt for å utforske temaer som strategi, barrierer for bærekraftig transformasjon og digitaliseringens rolle. Intervjuene ble i hovedsak gjennomført via Microsoft Teams, med sikre opptak for senere analyse.
- ✓ **Hovedtemaer:** Seks temaer ble identifisert, inkludert viktigheten av et riktig strategisk rammeverk, digitaliseringens betydning og innsikt fra Danmark som er nyttig for norsk serviceindustri.

Teori -

Teori

1

Bærekraftige transformasjoner

- ✓ **Sustainability Performance:** Fokus på KPI-er, grønne skatter og digitalisering for å sikre miljøansvar.
- ✓ **Nettverk og Samarbeid:** Nettverk fremmer bærekraftig innovasjon og CSR.
- ✓ **Trans- og Interdisiplinært Arbeid:** Samarbeid på tvers av sektorer for helhetlige bærekraftsløsninger.

2

Digitalisering

- ✓ **Strategisk Implementering:** Digitalisering transformerer forretningsmodeller for å styrke konkurranseevnen.
- ✓ **Bærekraft og Effektivitet:** IoT og analyseverktøy effektiviserer ressursbruk.
- ✓ **Green IS:** IT-systemer som støtter bærekraftsmål, som karbonhåndtering og grønne forsyningskjeder.

3

Prosjekt- og endringsledelse

- ✓ **Prosjektledelsesmetoder:** Agile og tradisjonelle metoder tilpasses ulike prosjektmiljøer.
- ✓ **Kritiske suksessfaktorer:** Ledelse og fleksible team er sentrale for prosjektsuksess.
- ✓ **Bærekraftig Prosjektledelse:** Integrerer bærekraftsmål for langsiktig verdi.
- ✓ **Endringsledelse:** Kotters 8-trinns modell sikrer vellykket endring.
- ✓ **Strategisk Forankring:** Ledere må håndtere kognitive barrierer og fremme læring.

Kotters 8 stegs endringsledelsemodell

Steg 1

Skap en følelse av nødvendighet

- Den første oppgaven innebærer å bygge en overbevisende sak for hvorfor endring er nødvendig. Denne følelsen av nødvendighet hjelper til med å mobilisere ressursene og støtten som trengs for endringsinitiativet.

Steg 2

Bygge en styrende koalisjon

- Sett sammen en gruppe innflytelsesrike personer som er forpliktet til å lede og støtte endringsarbeidet. Denne koalisjonen bør representere et tverrsnitt av organisasjonen.

Steg 3

Formuler en strategisk visjon og tiltak

- Utvikle en klar visjon og strategi for endringen. Dette steget gir retning og hjelper til med å samkjøre de ansattes innsats.

Steg 4

Involver en frivillig gruppe

- Utvid støttegrunnlaget ved å engasjere frivillige som er ivrige etter å hjelpe og bidra til endringsinitiativet. Dette skaper momentum og bred deltakelse.

Steg 5

Tilrettelegg for handling ved å fjerne hindringer

- Identifiser og fjern eventuelle hindringer som kan hindre endringsprosessen. Dette inkluderer å endre systemer eller strukturer som undergraver visjonen og å styrke enkeltpersoner til å gjennomføre visjonen.

Steg 6

Skap kortsiktige gevinster

- Planlegg og skap synlige, entydige suksesser så tidlig som mulig. Kortsiktige gevinster bidrar til å bygge momentum og bekrefte innsatsen.

Steg 7

Oppretthold fremdriften

- Hold endringsprosessen i gang ved kontinuerlig å søke forbedringer, bygge videre på gevinster og opprettholde nødvendigheten.

Steg 8

Institusjonaliser endringen

- Forankre endringene i organisasjonskultur en for å sikre at de varer på lang sikt. Dette innebærer å vise hvordan nye tilnærminger, atferd og holdninger har bidratt til forbedret ytelse.